

Bibliaóra
2024. Október
Sámuel első könyve
Szikra-Jeszencsák Lilla

7-12 fejezetek

Az első hat fejezetben történt:

- Anna gyászol, mert nem lehet gyermeke, de Isten kegyelméből születik egy fia, akit Sámuelnek nevez el.

- Anna énekkel köszöni meg a gyermeket:

Tulajdonképpen bemutatja azokat a fő témákat, amik majd az egész történet alatt visszaköszönnek.

→ Isten a büszkéknél ellen áll, és az alázatosakat felemeli.

- Sámuel felnőve Izrael nagy prófétája és vezetője lesz.

- Ekkoriban törnek hatalomra a filiszteusok, az Izraeliták fő ellenségei.

Egy ellenük vívott döntő csatában, az Izraeliták elbábozzák magukat és a helyett hogy, Istentől imában kérnének segítséget, a Szövetség ládáját viszik a harctérre, mint valami mágikus kabalát.

Isten az elbizakodottságuk miatt, megengedi, hogy veszítsenek.

- A Szövetség ládáját ellopják tőlük a filiszteusok és saját istenük, Dágon templomába viszik. Ott, Izrael Istene sereg nélkül győzi le a filiszteusokat és istenüket, Dágont, fekélyeket küldve a népre. A filiszteusok visszaküldik a ládát Izraelnek.

A történet lényege:

Isten nem, Izrael kabalája és ellen áll a büszkéknél, akár az ellenségről van szó, akár a saját népéről.

Izraelnek alázatosnak és engedelmesnek kell maradnia, ha részesülni akar, Isten szövetségének áldásaiban.

ELÉNK KERÜLŐ ALAKOK ÉS HELYEK A 7-12. FEJEZETEK BEN

Abinádáb	A név jelentése: »apám bőkezű«. Kirját-jeárimi lakos. A magaslaton álló házába vitték be az Úr ládáját, miután a láda Bétsemesbe került
Eleázár	Gyakori név az ÓSZ-ben, különösen papi családokban. Jelentése: »Isten segítség« vagy »Isten segített« Abinádáb fia, akit felszenteltek, hogy az Úr ládáját őrizze KIRJAT-JEÁRIMban (1Sám 7,1).
Baál és Aséra/ Astarte	Föníciai eredetű kánaáni istenség; mivel tisztelete a zsidók közt is sokáig általános volt, gyakran szerepel a neve a Bibliában. A név maga 'úr, gazda' jelentésű, és gyakran összekapcsolódott a hely nevével, ahol szentélye állt: Baál-Peor, Baál-Hácor stb. Lévéen a viharok istene, akit bika képében ábrázoltak, alakja sok hasonlóságot mutat Jahvéval, és a kezdeti időkben a kettő kultusza valószínűleg összefonódott; a kora királykorig zsidó személynevek elemeként is szerepel: Jerubbaál, Isbaál, Meribbaál. Később a próféták (különösen Illés) haragjának legfőbb céltáblája lett isteni feleségével, Asérával együtt, akit ugyancsak sokan tiszteltek Izraelben.
Bírák	Általános értelemben bírának nevezi a Biblia mindazokat a tisztségviselőket, akik egy-egy közösség peres ügyeiben dönteni illetékesek voltak. Izrael történelmének minden időszakában találkozunk velük (5Móz 1,9-18; 16,18; 17,8-13; Ézs 3,2; Mik 4,14), de volt egy korszak, amelyben különös jelentőségre tettek szert: Józsué halálától a királyság felállításáig ők voltak az izráeli törzsszövetség legfőbb vezetői. Ezt a korszakot hívjuk a bírák korának (Bír, Ruth, 1Sám). A bírák korát mindenekelőtt az jellemzi, hogy a laza kapcsolatban álló izráeli törzsek folyamatosan ki voltak téve a közöttük és körülöttük élő idegen népek sokirányú befolyásának, s nemegyszer fegyveres támadásának is. Isten a bírakat használta fel arra, hogy népét a megsemmisüléstől vagy a pogány környezetbe való beolvadástól megmentse. Ennek jegyében rombolta le Gedeon az ofrai Baal-oltárt (Bír 6,25-32) és távolíttatta el Sámuel a Baalokat és Astartékat egész Izraelből (1Sám 7,3-4).
Micpa	Az ÓSZ-ben több Micpáról is olvasunk. A név jelentése: őrhely, megfigyelőhely. A benjámini Micpa. Jeruzsálemtől kb. 13 km-re É-ra feküdt. Izrael történetének a királyság előtti szakaszában fontos kultuszi és a törzsek szövetségének központja. Számos fontos esemény színhelye vagy kiindulási pontja. Izrael törzsei itt gyülekeztek össze a Benjámint elleni harcra, (Bír 19,22kk; 20,1kk.12kk). Sámuel Micpában gyűjtötte össze az ítélet alatt az Úr után sóhajtozó Izraelt (1Sám 7,2kk), a bűnbánó, megtérő nép itt élte át Isten hatalmas szabadítását (1Sám 7,10kk), s határában állította fel Sámuel az emlékezés követ (1Sám 7,12). Saul, Izrael első királya sorsvetéssel való kiválasztása is Micpában történt.

7. FEJEZET

Az első vers még a 6. fejezet része - ez a szöveg tördelésének köszönhető.

Bibliai fejezet és vers felosztás

Amikor a Biblia könyvei eredetileg íródtak, nem tartalmaztak fejezet- vagy vershivatkozásokat.

A Bibliát azért osztották fejezetekre és versekre, hogy gyorsabban és könnyebben megtaláljuk a Szentírásban azt, amit keresnek.

Sokkal könnyebb megtalálni a „János evangéliuma 3. fejezet 16. versét”, mint a „mert úgy szerette Isten a világot...”.

Néhány helyen a fejezet határok rosszul vannak elhelyezve, és ennek következtében olyan tartalmakat választanak szét, amelyeknek össze kellene folyniuk (pl.: 1Sám 7,1).

A ma általánosan használt fejezetfelosztást Stephen Langton, Canterbury érseke dolgozta ki. Langton a modern fejezetek felosztását Kr. u. 1227 körül vezette be.

Az 1382-es Wycliffe-féle angol Biblia volt az első Biblia, amely ezt a fejezetosztást használta.

[Egyes legendák szerint, utazás közben töltötte azzal az időt, hogy a Bibliát fejezetekre és versekre ossza. A rosszul elhelyezett szakasz határok, pedig az út egy- egy bukkanóját jelölik, melyek félre vezették Langton kezét.]

A héber Ószövetséget egy Nátán nevű zsidó rabbi osztotta versekre Kr. u. 1448-ban.

Robert Estienne, akit Stephanus néven is ismertek, volt az első, aki az Újszövetséget szabványos számozott versekre osztotta 1555-ben.

Stephanus lényegében Nátán versfelosztását használta az Ószövetségben. Azóta, a genfi Bibliával kezdve, a Stephanus által alkalmazott fejezet- és versfelosztást szinte minden bibliai változatban alkalmazott.

7,1

Az Úr ládája kirjat- jeárimba kerül, ahol Abinádáb fia, Eleázár lesz az őrzője.

7,2-4

A láda 20 évig "pihen" kirjat - jeárimban.

Egész Izrael sóhajtozik az Úr után- Vajon Isten csak Abinádáb házában van jelen?

A nép az Isten utáni sóhajtozás közben Baálnak és Astarténak kezd szolgálni.

7,5-6 + 7,15-17

Sámuel egész életében Izrael bírāja, Micpában bűnbánatot gyakoroltat a néppel és feloldozást nyernek általa.

Sámuel nemcsak főpap, de az utolsó valódi bíra is Izrael népe fölött.

Fontos számára az ország minden része --> évről- évre körbe jár, de Ráma marad a központja.

7, 7-13

Izrael a harcban	
4. fejezet	7. fejezet
2-4 heves harc, filiszteusok megöltek 4000 embert Izrael népe visszavonul a táborba "Miért veretett meg minket az Úr?" -	A filiszteusok úgy érzik, itt egy újabb esély. Nagyon küzdeni sem kell, mert az Izraeliek mind egy helyen vannak és védtelenek. 7,8 - "Kiálts értünk szüntelenül Istenünkhöz, az Úrhoz, hogy szabadítson meg bennünket!"

"Hozzuk el ide Silóból a szövetségládáját!" "Jöjjön közénk és szabadítson meg minket!" A vénék úgy érzik, Isten okkal hagyja a vereséget, de ahelyett hogy, választ keresnének, megpróbálják kikövetelni az isteni segítséget. 4,22 "Oda van Izrael dicsősége, mert elvették az Isten ládáját!"	
--	--

7,10-11

Sámuel égőáldozatot mutat be ("maradéktalanul"), a filiszteusok előre nyomulnak, de Isten hatalmas hangon mennydörög, amitől a filiszteusok megzavarodnak és Izrael visszaszerzi a rég elvesztett területeit.

8. FEJEZET

8,1-7

Sámuel megöregszik, Rámába vonul vissza.

Fiai veszik át a helyét, de inkább hasonlítanak Hofnira és Fineásra, mint sem az apjukra.

Amíg Sámuel nem vonult vissza Rámába Izrael valószínűleg elfogadta vezetőjének, most azonban olyan valaki után sóvárognak, aki:

8,20 - bíraskodik felettük és a harcban előttük vonul, olyanok akarnak lenni mint, a többi nép

8, 6-18 + 8, 22

Sámuel rosszallja a nép kérést, az Úrhoz fordul tanácsért.

Bosszúságának oka lehet: bírai küldetése --> megóvni a népet a környező népek asszimilációjától Isten kifejti neki, hogy ezzel az igénnyel nem Sámuelet vette el a nép, hanem magát Istent, de azért legyen meg az akaratuk.

8, 10-19 - a királyság működési mechanizmusa

- adók, szolgáltatások

- a laza törzsi szövetségben ez nem "fenyegette" a népet

9. FEJEZET

Cúf földje- Benjamin törzséhez tartozó terület, közel az Északi határhoz → Saul törzsük egész területét bejárja apja elveszett szamarai után

9,9

Isten embere- próféta- látó

Isten küldöttei, szószólói. gör.: prófétész, héb.: nábi - látó, küldött

9,14-től

Isten már mindent előre közölt Sámuellel --> segíti a nép király választását

Saul elsősorban az Isten által választott király lesz

Mit mond ez a fejezet az áldozatról?

- Sámuel áldja meg az áldozati húsnak azt a részét, melyet a nép megehet
- sok meghívott vendég vesz részt --> társadalmilag kitüntetett esemény

- szakács is jelen van
- combot tartogatnak Saulnak

10. FEJEZET

A 9. fejezet végén Saul és Sámuel majdnem egész éjszaka a ház tetőn ülve beszélget, hajnalban útnak indítja őt és szolgáját.

10,1

a királlyá kenésének folyamata

- olaj --> az ratifikálja a szerződést, de tisztító és gyógyító erőt is tulajdonítottak neki

10,2-től: Sámuel ismét jövődőt mond

10,4

áldozati ajándékok:

	Anna áldozati ajándékai az első fejezetben:
3 kecszegida, 2 kerek kenyér, 1 tömlő bor	3 éves bika, 1 véka liszt, 1 tömlő bor

10, 5

A próféták eszközei: lant, dob, fuvola, citera --> segítik a prófétai révületbe esést

10,6

Saulnak is révületbe kell esnie, hogy az Úr Lelke láthatóvá legyen rajta, csak utána lehet király

10,11-12

Rendkívül ismert szólás- mondás: "Hát már, Saul is a próféták között van?"

→ Vajon mit keres Saul a révületbe esett próféták között?

Hogyan lehetséges, az hogy, a régóta hallgató Isten, rá is kiárasztotta a Lelkét?

10,17-19

Sámuel ismét Micpában hívja össze a törzseket.

Ismét előkerül, hogy Izrael nem elégedett meg az isteni/ bírai vezetéssel, ezért királyt akart magának.

10,21-23

Minden törzs nemzetségeikkel együtt felvonul, s végül Saulra esik a választás.

Saul, a holmik között rejtőzött...

10,24

Saul kimagaslik a nép közül // 9,2

10,26-27

A nép egy része nem képes elfogadni Saul királyának

11. FEJEZET

11,1-3

Náhás rendkívül kedves ajánlata a jábes- gileádi lakosokkal...

11,6-tól

Isten Lelke megszállja Sault, véres kard helyett feldarabolt ökröket küldd szét.

A Lélek nemcsak Sault szállja meg, hanem a népet is, háromszáz- harmincezren gyűlnék össze a csatára készülve.

A jábes- gileádiak törbe csalják Náhást és seregét, akiket gyakorlatilag kiírtanak.

Isten jelen van a csata során, ennek tudatában van a nép és áldozat bemutatással adnak hálát Neki.

Saul lecsitítja azok indulatát, aki a Sault ellenző "elvetemült emberek" életére akarnak törni.

Kiemeli, hogy az Úr szerzett szabadulást nekik.

12. FEJEZET

Sámuel búcsú beszéde- összegzi a saját szolgálatát

Összegzi a nép eddigi történelmét is, rámutat a mintázatra: amikor elfordultak az Istentől jött egy elnyomó hatalom, aztán az Úr küldött valakit aki, kiszabadította őket, egy darabig minden jól ment, aztán kezdődött minden előről...

Sámuel sértett: 12,10-13

Érthetetlen, mert Saul is az Úrra mutatva, az Úrral együtt nyerte meg a csatát.

12,15-24

Sámuel figyelmezteti a népet, hogy ha megint elfordulnak az Istentől baj lesz.

Csinál egy kis erőfitogtatást, jól megijeszti a népet, akit később azzal nyugtat, hogy azért nem vonul teljesen nyugdíjba..

továbbra is imádkozik majd értük és tanítani is hajlandó őket...

AZ ELSŐ 12 FEJEZETBŐL RAJZOLHATÓ JELLEMRAJZOK

IZRAEL A CSATÁBAN

1. A szövetségládát, mint "kabala" használják.

2. Az Úrtól kérnek valódi segítséget Sámuelen keresztül. A harc végén: áldozat bemutatás.

3. Isten Sault használja fel a nép megszabadítására- kiárasztja Lelkét, a harc végén: áldozat bemutatás.

SÁMUEL

Ifjú korában: kedves az Úr és az emberek előtt

Felnőttként: Isten egyetlen, mindenki által elfogadott szószólója

Idős korára: Lobbanékony, kissé sértett jellem

A FEJEZETEK ÉLETKÉRDÉSEI

1-6: „Kicsoda állhat meg az Úr előtt?”

7-12: Hol van Isten a határhelyezeteimben? (nyugdíjba vonulás, élet szakaszok vége és kezdete). Hogyan hullámozik az ember- Isten kapcsolat az ilyen szakaszok során?